

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 " —
Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)

Hirdetések jutányos árbau vételnek fel.

Nyitltér sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

Feszítsd meg!

Ez a csatakiáltás hangzott el a minap a zsidó és szabadkőmives sajtóban, sőt csudálatos módon utat tört magának a parlamentbe is, hol Bródiék rendeztek tüntető felvonulást a zsidó tolerancia minden motívumával egy miniszteri tanácsos, — jobban mondva, a keresztények lelki szabadsága ellen. Agyon akartak ütni egy kath. főtitviselőt, hogy még nagyobbat üthessenek a kath. egyházon és a kath. közönségen.

Barkóczy miniszteri tanácsos tiszteletlenül viselkedett az állam törvényeivel szemben, azok ellen tüntetett, — el kell csapni, el kell távolítani a helyéről. Ilyen és hasonló jerichói láрма fertőztette meg napról-napra a sajtó és közélet levegőjét. De melyik törvény ellen tüntetett, melyik törvénnyel szemben volt tiszteletlen, erről mélységesen hallgattak, amit ők kiabálnak törvény és pontum, hiszen Magyarország ma már ők a diktátorai. No hát nem tüntetett egyik törvény ellen sem!... És mégis!... El kell csapni, el kell kergetni!...

No miért?... Mert meg merte mutatni, hogy jó katolikus. Ez már hallatlan!... Katolikus, pláne jó katolikus egy miniszteri tanácsos!.. Nem tőrjük, ki vele onnan. Ilyen magas állásban zsidónak vagy szabadkőművesnek kell neki lenni, ha katolikus is.

De mit is vétett tulajdonképen Barkóczy?... Egy polgári házasságkötésnél mint tanu szerepelt s jó kath. emberhez illően megtagadta a jegyzőkönyv aláírását és a formalitások közben ülve maradt. Hát bűn ez?... Nem bűn, csak azzal a szabadsággal élt, amelyhez minden honpolgárnak joga van. Rendeli azt törvény, hogy a polgári házasságkötés alatt fel kell állani?... Nem rendeli. Felállani csak eskütételnél dukál, ott pedig tudvalevőleg esküt nem tesznek. Rendeli a törvény, hogy a jegyzőkönyvet alá kell írni?... Nem rendeli, ellenben világosan kimondja, hogy ez kinek-kinek tetszésére van bízva. Megtagadják a tanuk és jegyesek egyaránt. Barkóczy tehát semminemű törvénnyel nem helyezkedett szembe, csak valami olyat cselekedett, amit a polgári házasságkötések be-

hozatala óta már sokan megtettek és pedig teljes joggal nemcsak katolikusok, de protestánsok és zsidók egyaránt. Mért nem ütötték agyon azokat röktön?... Mert kis emberek voltak. Ha egy szunyogot eltaposunk, nem veszi észre senki, de egy állatóriás legyilkolása rossz vért és megdöbbenést szül. Ezt a gyönyörűséget kellett megszerezni a katolikusok számára, azért rontottak neki ennek az előkelő állásu és puritán jellemű tisztviselőnek. Nem annyira Barkóczynak szóllott az ütés, mint a kath. közönségnek.

Hát már ide jutottunk a ker. Magyarországon, hogy egy kultuszminiszteri tanácsosnak nem szabad megvallani kath. voltát, mert Bródiék olyan erőre kaptak, hogy elseprik az utból?... Hát egy kultuszminiszteri tanácsosnak nem szabad azt tenni?... Tisza Kálmánt és a többi protestáns előkelőséget miért nem huzzák le, hogy oda mer-tek állani egyházok élére s vezérszerepet vittek és visznek ügyeinek rendezésében?... Hiszen mennél magasabb állásban van valaki, annál több szem tekint reá, annál jobban megkövetelhetik és elvárhatják tőle,

Gondolatok, érzelmek.

— Irta: **M. B.** —

I.

Megsárgult sorok közt
Egy rövidke strófa...
— El sem olvashattam
Ugy van oda írva.

Ha olvastam volna
Tán hidegen hagyna
És így olyan sokszor
Elálmodom rajta.

Ez a kiesi strófa
Ifju lelkem mása:
Olyan sokat mond el
Minden kis vonása.

II.

Miért is születtem
Erre a világra,

Ha én vagyok benne
A legnagyobb árva?

Miért tanultam meg
Sok szép imádságot,
Ha hitem csak szunnyad,
Holott egykor lángolt?

Miért volt reményem
Arany fellegvára,
Ha fájó keservek
Fakadtak nyomába?

A jó Isten tudja!...
Én csak félve sejtem, ...
Talán mert szenvedni
Nem kívánt a lelkem!...

III.

Idegenben járok,
Ott is temetőbe'...

Hol a sir ruhája
Ezer színbe játszik
S virágból van szöve.

Nem bánanak engem
A nyugovó holtak.
— Mig a földön éltek
Talan ők is árva,
Üldözöttek voltak!

Csókolnak az árnyak...
— Érzem melegségük' —
Hivnak, esalogatnak:
„Jőjj te szegény ember
Jobb hazába vélünk!”

Olyan édes hangjuk...
És a lelkem szállna...
Maradnom kell mégis:
Ezt a szegény embert
Beteg anyja várja...

CSAPÓ LAJOS **ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ**

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberlák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fűvegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindennemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezeséget vállalom szállítmányaim valódi színe és tartóságáért. Nagy raktár honi és angol szövetekben. Tisztelettel **CSAPÓ LAJOS, mester.**

hogyan vallása gyakorlásában is példaképpül szolgáljon. És ha épen a kultuszminisztériumban nem becsülnék meg a valláshoz való ragaszkodást, hogyan várhatjuk, hogy megbecsüljék másutt.

Bródiék tehát és mosdatlan-száju sajtójuk nem számoltak le se az igazsággal, se a logikával. Így esett meg rajtok az a kalamitás, hogy a fegyverök visszafelé sült el. A jezsuita miniszter, már tudniillik Apponyi, hamarosan befutott nekik. Ők akartak gezereszt csapni, s most rajtok mulat az ország közönsége. Szégyenkezve kellett visszahuzódnia odvaikba a nagy államférfi meggyőző erejű szavai elől. És észre kellett venniök, hogy korántsem olyan hatalmasak még, hogy szabadjára nyergelhessék meg az ország közvéleményét. Kicsikét lejjebb, kicsikét hátrább az agarakkal. Most már bátran alkalmazhatják magukra Boetius szavait: Szerencsétlenebbek a rágalmazók, mint akiknek rágalmakat kell elszenvedniök. Igazán szárnalmas és nevetséges alakokká váltak pillanat alatt. Barkóczy pedig, akit le akartak gázolni, óriássá nőtte ki magát közbebecsülésben a ker. társadalom előtt, tisztelettel emelünk előtte kalapot mindnyájan.

És ami fő, gazdagabbak lettünk egy tanulással. Beláttuk, hogy ezeknek az alakoknak minden eszköz jó, ha alkalmasnak vélik a keresztény társadalom kapuinak döngetésére. Azért csak rajta!... Szervezni a kath. Népszövetséget mindenütt, bárhogy prűszköljenek is tőle Bródiék.

Üdvözlő távirat. A Kath. Kaszinó 16 tagja üdvözlő táviratot küldött *Barkóczy* báró miniszteri tanácsosnak és *Zboray* Miklós orsz. képviselőnek az utóbbi napokban tanúsított bátor magatartásukért. A Barkóczyhoz

intézett sürgöny tartalma ez: A szatmári Kath. Kaszinó alulirott tagjai elítélik a Méltóságos báró ur ellen indított hajsztát és Méltóságos báró urat hithű magatartásáért ragaszkodással üdvözlök. Tóthfalussy Dániel, Jankovics János, Perényi János, Hirly József, Zahoránszky István, Fásztusz Elek, Ratkovszki Soma, Tóth József, Kovács Gyula, Lahocsinszky Béla, Wolkenberg Alajos, Lovász Győző, Holczman Béla, Boschetti Andor, Kovács Gergely, Pásztor Ferencz. A Zborayhoz köldött s ugyanazon nevek aláírásával elálatott sürgöny szövege ez: A szatmári Kath. Kaszinó alulirott tagjai lelkesedve üdvözlök Nagyságodat és a néppártot a Barkóczy ügyben való hithű és hazafias magatartásáért.

Heti levél.

A fájdalmas anya.

— Mater dolorosa. —

Irta: **Bodnár Gáspár.**

A reánk következő pénteken üli az Egyház a fájdalmas anyának főséges emlékezetét.

Templomaink szent esendjében szájról-szájra száll a sóhaj, száll az ének:

Áll a keserves anya
Keresztfánál siránkozva...
Midőn függve szent fia.
Kit lelkének bánatában,
És siralmas fájdalmában
Hegyes tör áltájára...

Mint villám a fellegekből, úgy tör elő e keresetlen, minden cziczoma nélkül való beszéd formából a szép fensége, az ezme hatalmas folyama, mely csendes méltósággal hömpölyög keresztül a megváltás nagy útjain.

Ez a két ezer évvel történt jelenet több tollat hozott mozgásba, művészeti alkotás számára szolgáltatott örök becsű tárgyat, mint az új idők összes halhatatlanjainak lángesze, találmánya és élete. És nagyobb dolgot művelt és még fog művelni az emberi társadalomban, mint a világhódító diadalmi vagy a forradalmaktól meggyújtott tüzek, melyeknek lángjai országokon keresztül szétvörösödtek.

IV.

Mit busultok
Lombtalan akácok?
Jó a tavasz
Virágot szór rátok.
Nézzétek meg
Az én szegénységem:
Mi rátok vár
Nem adatik nékem.

Jut melegség
Minden kicsi ágnak:
Engem dülő,
Vad viharok várnak...

És elhozzák
Gyászos kimuláson...
Befödik majd
Örökös lakásom!

V.

Miért bántják azt az árvát
Kinek szava sincsen?...
„Talán azért, mert nincs anyám“
Régen még úgy hittem.

Most tudom csak, miért bántott
A nagy világ engem:
Hogy az élet szenvedését
Szokja meg a lelkem.

Áldja Isten azt az embert,
Aki bántott régen...
Áldja meg, vagy itt a földön,
Vagy ott fenn az égből! —

Hogy viselném tenger kinom,
Ha nem szoktam volna?
Szavam talán panasz helyett
Mindig átkot mond'na. —

E jelenet előtt kálvária volt a nő élete. Most már a Kálvárián át vezet útja a legnagyobb méltósághoz, sőt glóriához... az anyai üdvösséghez...

Ma sem a nők irják a világirodalom csodás műveit, nem ők vezetnek a gondolatok nagy birodalmában. De mindezeknél sokkal nagyobb hivatásuk van az anyáknak.

Keblük emlőjén, szívük végtelen szenvedései közt és térdeiken fejlődik a teremtés legremekebb műve...

Az ember! A polgár! az egyén... a nemzet.

* * *

A kereszt tövében álló fájdalmas anya főséges alakjára azért hiába igyekeznek ráborítani a feminizmus mocskos leplét. Örök forrás marad az. Ha itt-ott elzárják betömik; a maga friss, üde elevevőségével, kiapadhatlan bőségével még hatalmasabban fogja táplálni azokat, akik e forrás enyhületét lelkük édes-bus epedésével keresik.

És keresni fogják!

Jobban mint valaha, többen, mint bármikor!

El kell jönni az időnek (és mihamar itt lesz, talán már meg is érkezett) mikor e napon, a *fájdalmas Anya Kálváriás napján*... ott fogjuk látni a keresztény nőket, leányainkat, asszonyainkat, anyáinkat együtt a kereszt alatt... Mindenütt seregestül sietnek majd oda, hogy átöljék, könyeikkel öntözzék, virágaikkal megkoszorúzzák azt a szent keresztet, melynek tövében a férfi kebel szerelme is... az anya iránt való mélységes tiszteletté és felmasztosult érzelmmé változott.

Ott fogják hordani keblükön a fájdalmas anya érmeit, hallgatni fogják a hét törőről való szent történetet, melynek képeiben megtaláljuk majd saját keblünk töreit, de egyszersmind — gyógyító, felemelő balzsamát is.

* * *

Lehet, hogy a nagy világi hölgyek mosolyával fognak találkozni.

Mert a szeg tetejére ütött a minap a kálvinista főgondnok *Prónay* Dezső báró, mikor arra a kérdésre, hogy ma mit neveznek nálunk *szabadgondolkodásnak* emígyen felelt:

— Azt nevezik ma nálunk *szabadgondolkodásnak*, hogy az embereknek mindenről szabad gondolkodni (tehát irni, felolvasásokat tartani, *csak a vallásról nem*).

Ugy van! És ennek mi vagyunk legfőbb okai.

Divattá lett, hogy ma mindenki megjelenhetik a forumon olyan jelvényel, amilyennel tetszik: Járványszerűen lépnek fel francia hölgyek,*) idegen nemzetbeli nagyságok, hogy hirdessék és népszerűsítsék az ő

*) A Budapesti Hírlap mint kuriosumot hozza fel, hogy ez a francia feminista hölgy 2-3 ezer korona belépti díjjal (bevétellel) hagyta el Magyarországot és hogy Budapesten kitért üzleteket csinált, lévén az ő férje — francia gyáros. Így a magyar ipart is megtisztelte, nem csak a magyar hölgyeket.

(B. G.)

MOLDOVÁN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

Dus választék színes, krém és fekete szövetekből. Angol zephierek, batistok, szatinok, színes és kékfestő voilekben. Vászonszövetek és kanavászokban gyári raktár. Női- és férfi-fehéreneműek, ing, gallér, kézező, nyakkendő, harisnya és sok más cikkben. Férfi és női fehérneműek megrendelés után jutányos áron. Minták vidékre bérmentve küldetnek. Olcsó árak. Gyors és pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

minden *elfogultság nélkül való* esodabogarakat. A legradikálisabb lapok megdöbbenve konstatálják, hogy amit például az a francia hölgy a fővárosban előadott: az tudakosság köntösébe öltöztetett frivolitás, merő *nemzetrontás*.

Ez mind szabadság. Ez igazi modernség, ez mind — elfogulatlanság.

Ámde irni beszélni, a forumon is nyíltan hirdetni a keresztény anyaság fönséges eszméit, ez már más. Ez ma nem modern, hiányzik belőle az újság varázsa, az idegizgató, a szenzualis elem, ami nélkül még a hazafiság, a nemzeti érzés is csak elkopott, lomtárba való — bigottság.

Jól írja egy tekintélyes fővárosi napi lap:

— Olyan ez a mi magyar földünk most, mint a sziget a tengeren. Mérgek hullámok támadják mindenfelől. Elárasztják, mintha le akarnák tépni sziklás alapjától. Jobbjaink megdöbbenve néznek körül. Mi lesz ami szép magyar földünkbelől? Tud-e ellentállani az áradatnak? (Bud. Hirl.)

Szép szavak, őszinte vallomások, de szomorúan látjuk, tapasztaljuk, hogy az ellenállásban éppen ami fővárosi sajtónk példátlanul — gyenge és lelkiismeretlen.

* * *

Bizony a „nemzeti lelkiismeret”-nek ellenállhatlan ébredéssel kellene már ami hazánkban is kitörni, mikor odáig jutottunk, hogy a magyar anyákkal is elhíthetnünk akarják azt a rettenetesen gyilkoló elvet, melyszerint:

— Az anya legrosszabbul fizetett — munkás!

Halljátok ezt magyar nők?

Anyá és fizetés!

Anyá és napszámber.

Fizetett munkásnő.

Ki és mi fizetheti meg a magyar anyának önfeláldozását? A meddséggel? Ki mérheti meg napi bérrrel az én jó anyám csodás és tiszteleltre méltó hetvenesztendejét?

Csak az Isten, aki senkinek adósa nem marad. Csak a nemzet, mely a magyar nőt mindig magaslatra emelte, tiszteltté és glóriával övezte, csak a gyermek, aki testével és lelkével forrott össze az ő testével, lelkével. Aki nem szakadhat le kebeléről, befolyásától, hatalmától, csodás varázsától még az anya halála után sem.

Hát ti az anyát munkabérről akarjátok kifizetni?

Ami anyánkat arannyal, gyémánttal, gazdagsággal, kényelemmel politikai jogokkal sohasem fogjátok kifizetni.

Ti nagyon hangoztatjátok, isszonyu képekben festitek le, hogy a nőre az anyaság legelső sejtésétől, csak addig a pillanatig is, mikor a bábu helyett egy testből és vérből való kicsi embert tesznek az ő gyöngye karjaira: mi fájdalmak és szenvedések borulnak. És aztán? Azt elmondani alig lehet.

De miért, hogy csak a fájdalmak és szenvedések kerülnek mindig a ti mérgezett ajkaitokra? . . .

Hát nem látjátok, hogy millió és millió anya örömtől csillogó szeme sugárzik felénk? Nem hallgatjátok meg azokat, akik vallják és hirdetik, hogy nincs boldogság a világon, melyet felülmulna, melyért el ne feledné a világ minden szenvedését, amit érez a nő anyai üdvösségének tudatában.

— Abba a nőbe — (írja egy iróné, üzeni egy anya a francia feminista apostolnak) — akibe nemesebb érzést vetett Alkotója és akitől megtagadta azt a mérhetlen boldogságot . . . egész életén át kifejezhetetlen ürességet érez lelkében. A szerencsétlenség és bűnhődés gondolatával legnehezebb járni egy feleségnek élete virágtalan utain. És hogy a nőnek legszebb, legfönségebb jutalma az anyaság, biztosítja az a büszke öntudat, hogy ő megkapta Isten legszebb ajándékát — a gyermeket.

És ezzel lelkében hordozza a legnagyobb hatalmat is, áldozatainak mérhetlen jutalmát, amivel a szilaj, az uralkodni vágyó férfit is legyőzni tudja . . . És visszahozza őt az életnek, a kötelességnek, a nemzetnek . . . melyet mindig megfrissít, melyre nemzedékről nemzedékre tavaszt lehel. Megmenti abban a legutolsó pillanatban is, mikor már a szív érzése mind-mind elveszett, álma ábrándja szétfoszott, önbizalma összerontott. Hozzá hajlik:

... Tudom, fel fog mosolyogni arcod!

Ha megsugom. De jöjj hát közelebb:

Anyának üzem, oh Ádám magam.

(Madách Az ember trag.)

* * *

Hát legyen a mi szép — magyar földünk sziget. Sziget a nyugat néptengere közt, melynek sem a múltban, sem a jelenben és jövőben bűnei közé nem tartozik, nem fog tartozni az Isten megtagadja és az anyaság szent eszméjének bemocskolása. Legyen egy magában álló ház, hol a nő életének utja mindig a kálvárián át vezetne a legnagyobb méltósághoz, sőt glóriához . . . az anyai üdvösséghez.

H I R E K.

Püspöki tanácskozás. E hó 23-án délelőtt 10 órakor püspöki tanácskozás lesz a hercegrímás budavári palotájában. Tárgyát a kongrua végleges megállapítása, a tanítói fegyelmi szabályzat és a püspökkari rendszabályok fogják képezni.

Nemescsélu alapítvány. Lessenyey Ferenc dr., apostoli főjegyző, praelátus-kanonok 1200 korona alapítványt tett le azon szándékkal, hogy annak kamatai míg él a szegények segélyezésére fordíttassanak. Méltán fogják érte áldani a szegény elhagyatottak, s kérni a jó Istent, hogy adjon hosszú életet nemeslelkű pártfogójuknak. Az alapító halála után a tőke érette mondandó szentmisaalapítványul fog szolgálni.

Birói kinevezés. Ő felsége dr. Lauka József aradi kir. törvényszéki bírót a nagyszombati járásbíróhoz járásbírónak nevezte ki.

Elhalt lelkész. Hozás János gk. áldozópap, a szatmári kir. kath. főgimnáziumban volt gk. hitoktató hosszas sorvasztó betegség után a máramarosszigeti elmeorvosintézetben elhalt. Az első csapás neje elvesztésével érte. Alig pár éve egyik felnőtt, tanítónői oklevéllel bíró leánya halt el. Ez a körülmény nagyon lesújtotta. Lelki beteg lett. Napról napra lehetett látni rajta a pusztulás tüneteit. Már a paralisz is eléggé előhaladott stádiumában kapta meg a hidegkúti parochiát, melyet azonban épen e miatt el nem foglalhatott. Azon időtől fogva Szigeten tartózkodott egyik rokonánál, végre az elmeorvosintézetbe került. Itt váltotta meg a mult kedden a halál szenvedéseitől.

Megjutalmazott tisztviselők. A nagykirályi pénzügyigazgatóság tisztviselői közül többen részesültek a mult hó 30-án szorgalmuk megjutalmazásában. Így Plachy Gyula p. ü. igazgató 500, Nagy Tamás h. p. ü. igazg. 400, Hegedüs Ferenc titkár 300, Simkó Géza fogalmazó 180, Merk Dezső 200, Szilágyi István 200, Nagy József 150, két díjnak 50—50, három szolga 40—40 korona jutalmat kaptak a pénzügyminisztertől.

Hymen. Cseh József nagykirályi esendőrszakaszvezető a napokban tartotta esküvőjét Gaál Antal nagykirályi iparos leányával, Mariskával. — Bocsy Sándor vezendi körjegyző jegyet váltott Várray Mariska kisasszonnyal. — Szabó Károly nagykirályi pénzügyigazgatósági irodatiszt jegyet váltott Csökör János nagykirályi lakos leányával, Rózával. — Kulcsár Valér gyógyszerész jegyet váltott Nagybánán Hudoba Gusztáv nyug. pénzügyi tanácsos leányával, Etelka kisasszonnyal. Borl Zsigmond nagybánai szolgabírói jegyet váltott Felsőbánán özv. Adámsik Péterné leányával, Etelka kisasszonnyal. — Smetana Péter ungvári kir. kath. főgimn. tanár jegyet váltott Ungváron Fülöp Árpád kir. kath. főgimn. tanár sógoröjével, Jakab Annával.

Hittudományi vizsgálat. Uhl Károly, szatmáregyházmezei áldozópap a bécsi felsőbb papnevelő intézet növendéke a szigorlatot az ágazatos hittanból (dogmatika) dícséretes eredménnyel tette le a bécsi tudományegyetemen.

Iskolatátogatás. Dr. Lessenyey Ferenc praelátus-kanonok, egyházmegyei tanfelügyelő és Bodnár György kir. tanfelügyelő e hó 2-án hivatalos iskolatátogatást tartottak a helybeli róm. kath. püspöki fiu-népiskolában. Miután az egyes osztályokban meghallgatták a tanulók feleleteit, tudomást szereztek a növendékek előhaladásáról s megtekintették a felszerelést, tanácskoznányra hívták egybe a tanítói kart. Itt az egyes osztályokban tapasztaltakra megtették észrevételeiket, melyekre az igazgató és az osztálytanítók megadták a szükséges felvilágosításokat. Végül ugy az egyházmegyei, valamint a királyi tanfelügyelő megelégedés és elismerésüknek adtak kifejezést a tapasztalt rend és előmenetel felett.

Változás egy szerkesztőségben. A Nagykirályban megjelenő Szatmármegyei Közlöny szerkesztőségében változás állott be, amennyiben a főszerkesztőségét dr.

Mindennemű üveg-, porcellán-, lámpa- és tüköráru legjutányosabban beszerezhető az ujonnan berendezett

Greguss és Chrapáry cég

üzletében Szatmár-Németi, Deák-tér 2. szám, (a városház mellett.)

Pilisy István országgyűlési képviselő vállalta el, felelős szerkesztő dr. Antal István. Politikai tekintetből a függetlenségi és 48-as balpárt elveit fogja vallani, ellenzéke a koalíciós kormánynak, a Kossuth Ferenc vezetése alatt álló függetlenségi pártnak.

V. kimutatás a „Pázmány-konviktus“ felépítésére felajánlott összegekről.

1. Juhász János pleb.	50 kor.
2. Ilosvay Lajos pleb.	10 „
3. Dr. Antal Sándor ügyész	20 „
4. Hampel János t. kanonok.	20 „
5. Havasi József pleb.	10 „
6. Török M. Lajos pleb.	10 „
7. Láng Ferenc esp. pleb.	20 „
8. özv. Láng Istvánné birtokos	20 „
9. Blazsek Geyza pleb.	10 „
10. Ulfert Alfonz esp. pleb.	20 „
11. Kaufmann Gyula pleb.	20 „
12. Mandics János pleb.	20 „

összesen: 230 kor.

Fogadják a nemes szívű jótételek a segélyre szorult ifjuság s a vezetőség hálás köszönetét.

Szatmár-Németi, 1908. évi ápril 8-án.
Ratkovszki Pál.

Primicia. Igen megható és lélekemelő egyházi ünnepély színhelye volt a múlt hó 29-én a kisbereznai szent Bazilrendi monostor temploma. E napon mutatta be a Mindenhatónak első szent vértelki áldozatát *Motrinec J. Bertalan* szerzetes-anya, mely alkalomból Nagy- és Kisberezna apraja-nagyja, de megintelligentiája is a zsufozásig betöltötte a monostor templomát. Manduktorok voltak: *Melles* Endre nagybereznai esperes-lelkész és *Szegedy* Bazil *kráznibródi* aranyéremkeresztes monostorfőnök. Mint diaconusok szerepeltek: *Dolhy* Leontin munkács-csernekhegyi és *Székely* J. Theophán máriapócsi szerzetes-anyak. Ünnepi szónok *Vrabély* Máthé bicszádi monostorfőnök volt, ki nagy hatással beszélt a papi hivatal magasztosságáról. A megjelent ur közönség szívesen látott vendégei voltak *Dudits* Incze monostorfőnöknek. Az ebéd alkalmával sok szép szó hangzott el az egyes szónokok ajkáról éltetve elsősorban a Főpásztort, a rend tartományfőnökét *Homa* Joachimot, — sok jót kívánván az újmisének, a jelenvolt örömszüloknék testvéreinek és rokonainak.

Jutalom. Kacsó Károly műszaki tanácsosnak, a nagykarolyi államépítészeti hivatal főnökének sikeres munkálkodása elismeréséül a kereskedelemügyi miniszter 300 K jutalmat utalványozott.

Gyászír. *Sroll* Béla nagybányai kereskedő leánya Erzsike tüdővészben elhalt. — *Galló* Adolf nagybányai iparos neje, szül. *Sziebert* Róza a múlt szerdán reggel életének 48-ik, boldog házasságának 20-ik évében szívzselhűdés következtében váratlanul elhalt. Özv. *Königstein* Józsefné 94 éves korában e hó 2-án Nagybányán elhalt. A boldogult nagyanyja volt *Gellért* Bélának. — *Heverde* Ferenc nyug. ungvári kir. kath. főgimn. tanár neje szül. *Hedvig* Krisztina életének 70-ik, boldog házasságának 47-ik évében Budapesten elhalt. — Özvegy tagyosi *Rátz* Istvánné sz. szolnoki *Jármy* Johanna folyó hó 2-án életének 89-ik évében elhunyt. Folyó hó 4-én temették el Császlóban nagy részvét mellett. — *Frankó* János egykor tekintélyes kereskedő városunkban e hó 3-án elhalt. Földi részeit e hó 5-én helyezték örök nyugalomra.

Megbizás. Dr. Falussy Árpád főispán a halálozás folytán megüresedett szinerváraljai járási állatorvosi teendőket ellátásával Tokajer Bernát budapesti állatorvost bizta meg.

Választás. Gacsály, Olesva, Tiszabecs, és Fábánháza választó kerületekben megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági helyek f. hó 25-ére kitzított választással lesznek betöltve.

Nyilvános köszönet. Rohay Gyula mátiszátkai községi főjegyző ur mai napon 30 koronát adott a mátiszátkai római katolikus templom kifestési költségeire. Amelyet midőn ez uttal nyugtázok a szives adományért hálás köszönetem nyilvánítom. Mátiszátkán, 1908. április hó 3-án, Vadász Agoston rk. plebános.

Pályázati jelentés. A nagykarolyi kerületi róm. kath. esperesi tanítói kör elnöksége által hirdetett tételekre 6 pályamunka érkezett be; és pedig e tételre: „Amilyen a tanító, olyan az iskola. Milyen legyen tehát a tanító?“ három a következő jelleggel: 1) „A király képmására alakul az ország; a tanító képmására az iskola.“ 2) A jó tanító áldás, a rossz átok a községre. 3) Gyermekünk lesznek bírálóink.“ — E tételre; „Hogyan készüljön a tanító az egyes előadásra?“ szintén három a következő jelleggel: 1) „Mindig olyan a tanítás eredménye, amilyen volt az előkészület.“ 2) „Végezd el kötelességedet és ne ér szégyen tégedet.“ 3) „Minden nap kell valami jelentékeny tanulnunk és tennünk, mert csak szorgalommal lehet nagy célokat elérni.“ A pályaművek a bíráló bizottságnak átadattak.

Gyermeknapok eredménye. A gyermeknapok alatt, ápril 2. és 3-ik napjain a Pannónia-szálló előtt a bizottság hölgyei nyilvános gyűjtést tartottak. — Első nap gyűjtöttek: Uray Gézané, Jákey Károlyné, dr. Göbl Alajosné, Uray Dezsőné, Unger Istvánné, Unger Ullman Sándorné, Nagy Elekné urnók. A második napon Jákei Károlyné, dr. Hantz Jenőné, Osváth Elemérné, dr. Haraszty Béláné, Pirkler Józsefné urnók. A két napi gyűjtés eredménye ezen a helyen 227 K 30 f. A péntek délutáni theasuron a Társaskörben a belépő-dijakból befolyt 67 K. Ez alkalommal felszolgáltak: Uray Gézané, Uray Jenőné, özv. Hérmán Mihályné, Pirkler Józsefné, Jákei Károlyné, Unger Ullman Sándorné, Unger Istvánné, dr. Göbl Alajosné, Leitner Emilné, Krassó Miksáné, özv. Nagy Elekné, Uray Dezsőné, Császy Etelka, Kölcsey Mariska, Nuszer Dezsőné, Osztroviczky Istvánné, Varju Sándorné, Fényes Elekné, Hajnal Lászlóné, Szabó Gézané, Fogel Gyuláné, Alt Irén, Varga Klára, Nagy Ilonka, Novák Gizike, Fényes Ilonka, Bakó Zsófi, Maróthy Juliska, Varju Ibolya és Maróthy Anna urhölgyek.

A szatmári kézimunka és háziipar kiállítása. A Szatmárarmyegyei Loránffy Zsuzsanna Egyesületnek ápril. 11-től 16-ig Szatmáron rendezendő kiállítása iránt széles körben nyilvánult meg az érdeklődés. Az ország távolabbi részeiből is egyre érkeznek a bejelentések. Nevezetesebb csoportjai lesznek a kiállításnak: a máramarosi gyapjuszóttések és himzések, a Gyarmathy Zsigáné védnöksége alatt készített kalotaszegi varratások, amelyek közt sok oly darab van, amelyeknek párját a londoni kiállításra küldték, a székelyudvarhelyi székely szóttések, az agyagipari készítmények, a nagybányai gyökény fonatok, a körmöcbányai és esztereki esipkék, a debreceni nőipariskola kezdett munkái, a kalotaszegi faragások és butorok, a szatmári intézetek rajztanárainak kollektív kiállítása stb. A Pannónia szálló nagytermében az oszlopok boltívei alatt emelt fiúlkékben lesznek a tárgyak csoportosítva. A kiállítás tartama alatt délutánonként 5-től 6-óráig hangversenyek lesznek. A kiállítás ünnepélyes megnyitása 11-én d. e. fél 11 órakor lesz, a melyre már több szomszédos törvényhatóság főispánja jelentette be részvételét. A megnyitás után Balogh Mihály gr. prépost vikárius a máramarosi iparfejlesztő bizottság elnöke ismerteti a máramarosi háziipart. Belépő-dij a kiállításra d. e. 9 órától d. u. 5 óráig 40 fillér, 5—6-ig 60 fillér, teás délutánonként 1 kor. kiállítási tárgyak e hó 8-ig fogadtatnak el. A rendezőbizottság a legszebb munkákat érmekekkel és oklevelekkel tünteti ki. A zsűri 12-én d. u. 3 órakor dönt.

Lelkészi pályázat. Dr. Radu Demeter nagyváradi g. k. püspök értesítette a várost, hogy a szatmárhegyi ujonnan szervezett lelkesi állásra kiírta a pályázatot. Ez állást a püspök hármask jelölése alapján a városi közgyűlés fogja annak idején betölteni.

Színházi hír. Ma szerdán, veszi jutalomjátékát *Barna* Andor szintársulatunk jeles hangu tenoristája Offenbach szép s kellemes zenéjű operettjében a „Szép Heléna“-ban. *Barna* Andor sok kellemes estét szerzett a szatmári színházba járó közönségnek, ennek folytán ajánljuk a jó tenoristát a közönség meleg pártfogásába. Szombaton lesz a „Tatárjárás“ című operette bemutató előadása, mely a fővárosban nagy sikert ért el.

Egyházi ének a székesegyházban. *Virágvasárnapján* barkaszentelés alkalmával a növendékpapok énekkara a székesegyházi karnagy vezetésével a következő klaszszikus, liturgikus énekműveket adja elő: *Hossanna filio David*, gregorian chorális: „In monte Oliveti“ 3 szól. férfi kar P. Martini; *Pueri Hebraeorum*, 4 szólamra, Braun; *Ante sex dies*, 4 szól. J. Ahle; *Ingrediente Domino*, 4 szól. M. Haller; *Mise*: greg. choral, ugy-szintén: Introitus és Communio; *Graduale*: *Tenuisti dexteram*, vegyes karra, Fr. X. Witt; *Passio*, gregorian choral, éneklék a növ. papok *Offertorium*: *Improperium* vegykara, szerző: Fr. X. Witt.

Közzemlé. A jövő évre összeirt képviselőválasztók névjegyzéke ápril. 15-től 30-ig a városnál közzemlének lesz s ez idő alatt fel lehet ellene szólalni.

Sorozás a vármegyében. Felsőbánya, Nagybánya, Nagykároly, Nagysomkut városok, valamint az ezekről nevezett járásokban és a szatmári járásban a sorozást befejezték. Most a sorozóbizottság Szabolcsvármegyébe utazott s ha onnan visszajön, akkor tartja a sorozást a csengeri és fehérgyarmati kerületekben.

Vámfalú leégett. Óriási tüzvész pusztított múlt hó 28-án Vámfalú községben. Összesen 118 ház égett le teljesen a melléképületekkel együtt. Nagymennyiségű takarmány és temérdek sertés, bornyu, bárány stb. lett a tűz martaléka. A templomot, az iskolát és a paplakot sikerült megmenteni. A kár mintegy fél millió korona. Megállapították, hogy a tűz egy kenyeret sütő oláh asszony gondatlanságából keletkezett. A szatmári tűzoltóság a lakosság segélyével 24 órai kemény munka után a tüzet végre lokalizálta. A mentési munkálatokat nagyon hátráltatta az erős szélvihar.

Visszahelyezett esendőr-örs. A nagyeesedi esendőrörsöt a napokban Fábánházára helyezték vissza, mivel Nagyeeseden nem kaphatnak megfelelő laktanyaépületet.

Ingyen utazás. A kereskedelemügyi miniszter az Amerikából visszatérő s teljesen vagyontalan állampolgárok részére bármely határállomástól községükig a M. Á. V. vonalán ingyenes utaztatást biztosított.

Első Leánykiházasító egyesület mint szövetkezet. Gyermek és életbiztosító intézet márczius hó 29-én tarotta ezen intézet 45-ik közgyűlését Schwarz Ármin elnöklése és a számos megjelent tagok élénk részvétele mellett. A jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldettek Beer Henrik és Blazek J. Antal urak. A jelentésből kitűnik, hogy az elmúlt esztendőben a kereseti és üzleti tevékenység minden terén uralkodott súlyos viszonyok dacára az 1907. évben is a rendes üzletmenet a legjobb sikerekkel járt. A díjhevéttel 3.181,953 K 55 f. volt és az 1906. évvel szemben 232,053 K 04 fillérrel emelkedett, szintegy a többi bevételi tételek tetemes emelkedést tüntetnek fel. Esedékessé vált biztosítási összeg címén 1.227,412 K 70 f. fizettetett ki, 148,632 K 91 fillérrel több, mint 1906-ban. Új biztosítás

az elmúlt esztendőben 22.594,730 korona összegben nyújtott be, amelyekből 19.339,930 K. a biztosításra elfogadott, míg 3.254,800 K összegű elutasított. A rendes üzleti kezelés feleslege 65,217 K 92 f. amely a közgyűlés határozatához képest ugyancsak az 1907. dec. 31-én fennállott alacsony árfolyamok által eredményezett különbözet kiegyenlítésére fordított. A díjtartalék az előző évvel szemben 1.185,650 K 35 fillérnyi emelkedésben részesül és jelenleg 13.721,535 K 22 f. A jutalékfelemelési tartalék 541,980 K 58 fillérrel zárul és a külön tartalék, beleértve a biztosítási alapot 478,185 K 24 fillérrel szerepel. A hivatalnoki nyugdíj 266,546 K 72 fillér és 35,821 K 69 fillérnyi emelkedést mutat. A hivatalnokok aggkori ellátásának fontosságára való tekintettel 6000 K szavaztatott meg a hivatalnoki nyugdíjalapnak. A mérleg végösszege 15.141,577 K 14 fillér, melynek vagyoni oldala kizárólag reális értékekből és könnyen értékesíthető befektetésekből áll. A felmentvény megadása után a felügyelő bizottsági tagok egyhangulag újból megválasztottak. Esláry Sándor szövetkezeti tag indítványára az igazgatóságnak, jelenen Schwarz Armin elnöknek és Kohn Arnold vezérigazgatónak elismerést és köszönetet szavaz a közgyűlés.

A községi jegyzők nyugdíjügye. Félhivatalosan jelentik: A belügyminiszter tudvalevőleg tervbe vette a községi jegyzők nyugdíjügyének országos rendezését. Most a miniszter annak megállapítása czéljából, hogy e rendezés az államkincstár megterhelése nélkül keresztülvihető-e, továbbá a végből, hogy e mélyreható és épen ezért gondos mérlegelést igénylő kérdés minden részletébe kellő betekintést nyerhessen, a vármegyei alispánoktól a község jegyzői nyugdíjalapra, vagyoni helyzetére és egyéb viszonyaira vonatkozó részletes adatokat kér be, elrendelve, hogy az egybeállítandó kimutatások harmincz napon belül felterjesztendők.

Rabló kóbor cigányok. Az elmúlt héten Nagyecsed környékén egy rabló cigány karaván garázdálkodott. A többek között behatoltak Weisz Henrik és Berger Sámuel nagyecsed lakosok házába és onnan nagy mennyiségű ruhát raboltak el. Ugyancsak Spitz Dezső ottani földbirtokos udvarára is betörték, elhajtvá az istállóból két darab lovat, csikót, melynek értéke az ezer koronát meghaladja. Mikor a falubeliek üldözőbe vették a rabló cigányokat, ezek a csikókat szélnek eresztették, ők maguk pedig elmenekültek. A legszorgosabb kutatás dacára sem lehetett őket mind ez ideig feltalálni.

Hivatalos órák a vármegyénél. Szatmárvármegye közgyűlése a vármegyei hivatalok hivatalos óráit április hó 1 napjától szeptember hó 30. napjáig reggel 7-től déli 1-ig terjedő időben állapította meg.

Eladó lucfenyők. (Picea excelsa) 150—350 ezentiméter magasságig. Többször átültetve. Biztos megeredés. Ültetésre legalkalmasabb idő *április*. Darabja 150—500 fillérig. Árjegyzéket másfajú fenyőkről, thujákról és gyümölcsfákról bérmentve küld *Irinji* kertész, posta Portelek, Szatmármegye.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet *Kepes Dávid* mű-órás és ékszerésznél, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékeműekben és látszerési cikkekben — a legolcsóbb árak mellett. **Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.**

Aki jó bort akar inni, az keresse fel a HUNGÁRIÁT. Szíves pártfogást kér tisztelettel Weisz Adolf vendéglős.

FÁBIÁN GYÖRGYNÉ

mű- és élővirág-üzlete SZATMÁR-NÉMETI, Rákóczi-utca 26-ik szám. Sürgönyezim: **Fábiáné.** Telefon-szám: **148.** Ajánl menyasszonyi, bál és néynapi csokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek és díszítményeket. — Cserépes virágokat, szobai dísznövényeket, mindenféle művirágokat és templom-díszítéseket, jutányos árban.

Mindenféle kávé olcsóbb, sőt minden más árut is április 1-től jutányosabban vásárolhatunk a **Néma-féle** kávékereskedésben Szatmár, Kazinczy-utca 16. sz.

Színház.

Komlósi Emma k. a. vendégszereplése és egy újdonság bemutatása képezi a hét színházi érdekességét. Különösen Komlósi kisasszony vonta magára a színházi érdeklődők figyelmét. Rég nem láttunk oly meleg, rokonszenves óvációt a szatmári színházban, mint aminőben Komlóssit részesítette a szatmári, színházi művészetét állandóan lelkesülő közönség és itt mindjárt be is vallhatjuk, hogy a kitünő diva méltán reá is szolgált a közönség méltó elismerésére. A hét színházi előadásairól a következőkben számolunk el:

Kedd. (márc. 31.) „Katalin“ operette Komlósi Emma k. a. első vendégjátéka, melyben (Duplassis Germaine) szerepét kiváló művészettel játszotta el a jeles primadonna. Ez a nő Istentől valódi művészi tehetséggel van megáldva. Összpontosul benne kiváló hanganyag, kifogástalan játék és kedvesség. Hangja elragadóan, szépen cseng úgy a magassabb regiszterekben, mint az alsóbb fekvésekben; terjedelme pedig oly nagy arányú, hogy betölti a színház minden zugát. A színpadon otthonos, azt jól ismeri, kedves modorát, mely játékában nyilvánul, szintén csak előnyére jegyezhetjük fel. *Mányai* Aranka játszotta a czimpszerepet, minden igyekezete mellett sem volt képes Komlóssival párhuzamban énekelni, mit nem is lehet tőle kívánni. *Andai* T. játszotta Anicát. Játékával csak megvolnánk elégedve, mert a színpadon elég kedvesen mozog, de hangja bizony elenyészően csekély. Jó volt még *Rátkai* (Lansac) szerepében.

Szerda (ápril. 1.) „Gésák“ operette Komlósi E. második fellépése. Komlósi Emma ezuttal Mimóza gésa szerepét játszotta s énekelte a keddi esti nagy sikerhez hasonlóan. A közönség ezuttal is lelkesen ünnepelte a kitünő énekesnőt. Komáromi Gizella (Molly) gyengén játszott s kedvetlenül táncolt úgy látszik ez a szerep nem neki való. *Rátkai* igen jó (Vun-esi) volt. *Györi* pedig mint Imári márkí vált ki.

Csütörtök (ápril. 2.) „Varázskeringő“ Komlósi utolsó vendégfellépése. Bár e szép zenéjű operette nálunk már untig adatott elő, Komlósi fellépése a Franczi szerepében vonzó erővel bírt s az előadást szép számu közönség nézte gyönyörködve ez estén is Komlósi kitünő játékában. *Barna* szépen énekel, mint rendesen. *Rátkai* igen jó Joachimja, *Györi* Lothárja kellemes szórakozást nyújt. Ezzel be kell zárunk Komlósi k. a.-ról szóló referadánkat, bár volna többször is szerencsénk a kitünő művésznőhöz.

Péntek (ápril. 3.) „Vigadó özvegy“ 4-szer Komáromi-val a czimpszerepben, eléggő elő-

adásban. *Tihanyi* és *Rátkai* jóízű humorukkal sok derűtséget keltek most is.

Szombat (ápril. 4.) „A biboros“ ezimű 4 felvonásra eresztett unalmas gyöngemény. A darab *Mediczi Giovane* (Balácsi) biboros életét tárja elénk. Már első felvonás unalmas, sokat nem ígér, a többiekben van még valami elevenség érdekesség, de nem sok. Az első előadást csak nézték meglehetősen számban, de a második előadás már üres ház előtt folyt le. Balácsi, Vidor, Radványi, Tihanyi; a nők közül *Uti Gizella*, *Takács Mariska* kezében voltak a jobb szerepek. A színészek igyekeztek feladatuknak megfelelni.

Vasárnap (ápril. 5.) Délután „Az aranyvirág“ ezimű jó hírnek örvendő operettet ismételték meg zsufolt házzal, míg este ismét „A biboros“ ment majdnem üres ház előtt.

Hétfő (ápril. 6.) Zónaelőadás félhelyárakkal „Gül-Baba“ operette meglehetősen érdeklődés kísérte a kedves zenéjű operettet. *Rátkai* Sándor játszotta a czimpszerepet.

Heti műsor:

Ma szerdán április 8-án, *Barna Andor* jutalomjátéka „Szép Heléna“ operette 3 felvonásban. Irtá: Offenbach.

Csütörtök „Takarodó“ szimű.

Péntek „Varázs keringő“ operette, zóna.

Szombat „Tatárjárás“ operette.

Vasárnap délután „Egy katona története“ szimű, zóna, este „Tatárjárás“ operette,

(M—n.)

Szerkesztői üzenet.

Kr. S. Budapest. Igen jó, de már elkésett. Ha csak egy nappal előbb kaptuk volna. Már nem lehetett segíteni a dolgon, mert másik ki volt szedve.

K. K. Udvard. Jönni fog legközelebb. Igen kemény.

F. J. Ubrezs. Lehet, csak botrány ne legyen és ha bizonyos, hogy ott a mieinket rontani nem fogják. Tétel volt ez pár évvel ezelőtt a kerületi gyűlések számára.

Órás üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy Szatmáron a Városház alatt évek óta fentálló *Szabó István-féle*

ÓRÁS

üzletét

átvettem és azt *Szabó István* utóda *Csajkos Gyula* név alatt tovább vezetem.

Sok évi tapasztalatom, — melyet az ország elsőrangú műhelyeiben szereztem — arra enged következtetni, hogy bármily s szakmámban vágó munkákat *olcsón* és *pontosan* készíthetem. A nálam vásárolt órákért, valamint a javításokért *kezeséget* vállalok. A javítandó fali órákért érte küldök és azokat haza is szállítatom.

Amidőn a *legolcsóbb árakról* és *pontos kiszolgálásról* kezeskedem, nagybecsű bizalmát kérve maradok mély tisztelettel

Szabó István utóda

Csajkos Gyula

órás.

BORELADÁS.

Tisztelettel tudatom, hogy néhai Gillyén József kiváló szatmárhegyi borait megvásároltam és azt 50 literen felül és butelliázva áruba bocsátom. Árak: fehér bor 50 literen felül 52 fillér, literenkint 72 fillér. Vörös bor 50 literen felül 80 fillér, literenkint 1 korona. *Fógel Károly* bor, csemege és déligyümölcs-üzlete Szatmár, Deák-tér (főposta épület). Telefon-szám 154.

Házvezetőnőnek

vagy kulesárnőnek ajánljuk főzésben jártas 46 éves urinó. Czim a kiadóhivatalban.

Elsőrendű porosz kőszén és vágott tűzifa

valamint

I. rendű bükkhasábfa,
I. rendű gyertyánfa,
I. rendű cserfa,
I. rendű tölgyfa,
vastag hántott vargafa,
többféle dorongfa kapható

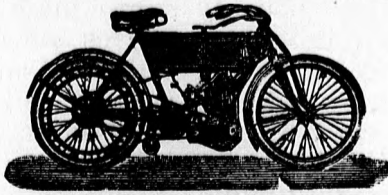
Fischer Herman

fakereskedőnél Szatmár,
Bárhory-utca 10. sz. Telefon 122.
Raktárak: a lakásnál, a Szentvér-
és máv. állomásnál.

Megnyilt a

Hammer Ignácz

műszerész, kerékpár és varrógép-
raktár Szatmár, Batthyányi - u. 1.
Schwarz Albert-féle bolthelyiségben.

Ajánlja világhírű Puchmotor és kerékpárokat,
valamint minden rendszerű varrógépeket
kényelmes heti vagy havi részletre.

Javitó műhelyemben

kerékpár, varrógépeket és mindenféle műszereket
szakszerűen és jótállás
mellett eszközölköztetnek. — Kerékpár alkatrészek,
gummik, szabadonfutók nagy választékban.

IFJ. RUBINSZKY FERENCZ

IPARMŰVÉSZETI MŰHELYE
SZATMÁR, UJ-UTCA 3/a SZ. (SAJÁT HÁZ).

Modern háló, ebédlő, szalon vagy
uri szoba berendezések, vala-
mint leányszoba berendezések
művészi kivitelben készülnek.
KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat
gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —.20,
— .60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis poloskák ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20,
2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb brogéri-
ában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-
plakátok ki vannak függesztve. — Ügyeljünk a
„TIRGRAM“ névre. Gyár: Budapest, IV. ker.,
Károly-utca 1.

2!j üzlet! 2!j üzlet!

20%-ot

megtakarít, ha az ujonnan megnyilt

Steinmetz Baruch Fiai

rőfös és divatáru kereskedők

SZATMÁR, Kazinczy-utca 4. szám alatti

üzletében vásárol, ahol minden e szakba
vágó cikkek, meglepő olcsó árakban
.. árusíttatnak.

Szives meggyőződést és pártfogást kér tisztelettel
STEINMETZ BARUCH FIAI SZATMÁR,
Kazinczy-utca 4. szám.

Alagsó- és gőztéglagyár KONT MANÓ

BEREGSZÁSZ.

Homlokzat-tégla, díztégla, faon-
tégla, ók- és kémény-tégla, cserép-zsindely,

hornyos tetőcserép
alagsó, burkolatlapok gyártása.

Egész homlokzatoknak terv szerint való kivitele.

Teljes tetőfedések eszközlése.

Távirati ozlm:
Gőztéglagyár, Beregszász.

Nyílt levél

szegény és gazdag építetőkhez
egyaránt.

A legkitünőbb tetőfedő-anyag manap

a kétfülü

hornyos tetőcserép

(16692. sz. alatt szabadalmazva),

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt.

Ez a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon járni lehet.

A vele való fedés **nem drágább** a közönséges **fazsindelyénél** és minden vályogfal elég erős nekie.

Az a tetőszék, mely fazsindely alá készült, teljesen megfelel.

A cserépnek ára ezrenként Beregszász állomáson waggonba rakva 72 korona.

Egy négyszög méter területen 16 darab fekszik.

Egy waggonnak (5200 darab) vasuti szállítási díja Szatmárra 34 korona.

A fazsindely ellenében való előnyeit szükségtelen feszegetni, de a bádog ellenében azzal az előnnyel bír, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádogtetőnek a padját semmire sem lehet fölhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádog sokkal drágább — a fekete bádog gyakori festés költségeiről nem is szólva — és javítása bonyolódott műtét.

Tűzbiztonság tekintetében a bádogot, mely hirtelen átmelegedik, a cserép felülmúlja.

A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserép egyszer alkalmazásba került, onnan a fazsindely és bádog teljesen ki van szorítva.

A gerincz-cserépnek darabja 30 fillér, egy folyóméterre kell 3 darab.

Az üveg-cserép bádog-ablak helyébe 2 korona 50 fillér.

Nagyon kérem az intelligensebb t. ez. közönséget, különösen faluban a főtisztelendő urat, tanító, bíró, jegyző urakat, világosítani a föl a szegényebb gazdákat saját érdekükben, hogy a cserép nem nehéz, elbírja minden fal kivétel nélkül és alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy tűzvésznel a fél falu pár óra alatt martaléka lesz a lángnak.

Kiváló tisztelettel

Kont Manó

alagsó- és gőztéglagyára, Beregszász.

Szatmáron REITER MÓRITZ kizárólagos képvisellel bír, cserép állandóan raktáron van nála és szívesen szolgál mindennemű felvilágosítással is.

Első osztályu fali géptégla nagyobbára nyersfalazatnak is használható !!

Az alábbi elsőrangú cégeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS köszörüs-mester
SZATMÁRON

a Központi vámházal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (rég: helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádigos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szives pártfogását kérve,

tisztelettel **KOMÁN JÁNOS.**

Hirdetések felvétetnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű czipők és osizmák is készülnek.

Vuja János

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-féle ház, aki dusan felszerelt **czipő-raktárában** csakis **valódi finom bőrből,** a már is világhírű hazai gyárakban czipőket és csizmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kikészítölte, és a kinek áruí osinosság dolgában is párját ritkítja

Mindenkinek saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-áru szükségletét .. Oesztreicher Tóbiás

gyári nagy raktárában szerezzé be **SZATMÁRON, Deák-tér 21. sz. a.,** és a nagybányai fióküzletében.

Ajándék áruk: Tisztelettel tudatom, hogy a farsangi idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszükem miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozásul:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14.—-től feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6.—-től „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—-től „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ „ 6 pár	K 1.50-től „

Csiszolt kristály üvegből különböző diszítéssel
Vizes készlet 6 személyre K 1.70-től feljebb
Boros „ 6 „ K 1.30-tól „
Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
Csigaszerkezetű diszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék disztárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos osillárok** nagy választékban. Házi telephon, villamos csengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányosárban, pontosan eszközöltetnek. Villamoségő drbja 60 f. Mindenféle ujdonsági villamos égő kapható.

